

Motion om att utvärdera stadens miljözoner

Motion av Jan Jönsson och Sara Svanström (båda L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson och Sara Svanström (båda L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna föreslår att staden ska utvärdera miljözonerna, inklusive stadsmiljözon i Gamla stan och på Södermalm och önskar att en sådan utvärdering ska inkludera effekter på luftkvaliteten och utsläpp samt påverkan på boende och företag samt ligga till grund för det fortsatta arbetet med miljözoner i staden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Naturskyddsföreningen och Svensk Handel.

Naturskyddsföreningen har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att det är mycket angeläget att utvärdera arbetet med miljözoner för att stärka det kontinuerliga arbetet med att förbättra luftkvalitet, minska utsläpp och skapa en attraktiv stadsmiljö samt att sådana utvärderingar görs av stadens förvaltningar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att miljözoner är en viktig åtgärd både för klimatet och för den lokala luftkvaliteten, att en kombination av åtgärder är nödvändigt för att fortsätta minska luftföroreningshalterna i staden samt att om alternativa åtgärder ska övervägas bör de fokusera på att minska mängden förbränningsmotorer, dubbdäck och tunga fordon.

Trafiknämnden lägger stor vikt vid utvärdering och analys och arbetar därför med att utvärdera stadsmiljözonerna och förbereda utvärdering av miljözon klass 3.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd anser det vara viktigt att vid en eventuell uppföljning undersöka om upphandling av varor och tjänster inom staden som omfattar transporter har påverkats av införda miljözoner i staden.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att motionärens förslag att utvärdera införda miljözoner är positivt såvida detta inte redan gjorts i någon form.

Svensk Handel stödjer förslagen i motionen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Vägtrafiken är den största källan till utsläpp av luftföroreningar i Stockholm. Det har länge varit känt att luftföroreningar från vägtrafiken ökar risken för lungsjukdomar, hjärt- och kärlsjukdomar, astma och allergi samt andra allvarliga hälsoskador. Ny forskning visar att de negativa effekterna av luftföroreningar är betydligt större än vad man tidigare har trott och såväl Europeiska unionen (EU) som Världshälsoorganisationen (WHO) har skärpt mål och riktlinjer för luftkvalitet.

Runt om i Europa väljer många städer att vidta åtgärder för att minska utsläppen från biltrafiken. Vår målsättning i den rödgröna majoriteten är att skapa en mer levande och grönskande stad med friskare luft. Ökad elektrifiering av vägtrafiken är en nyckel till det. Stockholms stad har sen tidigare infört miljözon klass 1 och 2 och vi vill framöver införa miljözon klass 3 i ett avgränsat område i City. Miljözon klass 3 är ett av få verktyg som staden enligt lag har rätt att använda för att snabba på omställningen till fossilfria transporter och nå stadens mål om minskade utsläpp av koldioxid och en utsläppsfri innerstad till år 2030.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige utvärderat miljözon klass 1 och 2 med avseende på effekter på luftkvalitet samt fordonssammansättning på Hornsgatan. Utvärderingarna visar att den potentiella effekten är god, men att det finns problem med regelefterlevnaden. Regeringen borde ge kommuner fler verktyg för att kunna arbeta med att öka regelefterlevnaden. Idag ansvarar polisen för frågan och prioriterar den inte.

I arbetet med att införa miljözon klass 3 har staden förberett för att utvärdera luftkvalitet, buller, sammansättning av fordonstrafiken, regelefterlevnaden samt hur boende, näringsliv och besökare påverkas av zonen med hjälp av enkäter, dialog och intervjuer. Stadsmiljözonerna i Gamla stan och på Södermalm utvärderas kontinuerligt, bland annat genom ett dialogverktyg i syfte att tidigt fånga upp synpunkter från berörda aktörer i områdena.

Den politik som staden fört, tillsammans med internationella och nationella regleringar, har under lång tid inneburit sänkta utsläppsnivåer, men mer behöver göras för att fullt ut nå de mål och riktlinjer som staden behöver nå. Inte minst som en följd av att regeringens politik på nationell nivå innebär ökade utsläpp från vägtrafiken, vilket riskerar leda till sämre luftkvalitet framöver.

Bilaga

Motion om att utvärdera stadens miljözoner, dnr KS 2025/436-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

För Liberalerna är det centralt att Stockholm har en god luftkvalitet för invånarnas hälsa och stadens långsiktiga hållbarhet. Forskning visar tydligt att även små förbättringar i luftkvalitet ger stora vinster för folkhälsan. Samtidigt är vi måna om att de verktyg som används ska vara effektiva, proportionerliga och väl förankrade, inte symbolåtgärder som riskerar att försvåra för människor och företag utan att ge motsvarande nytta.

I sitt tjänsteutlåtande lyfter bland annat miljöförvaltningen, att tidigare uppföljningar visar på stora potentiella effekter av miljözoner, men också att den faktiska effekten begränsats av låg regelefterlevnad. Detta understryker vikten av en grundlig utvärdering, där man inte bara ser till luftkvaliteten utan även till konsekvenserna för boende, företagare och stadens funktionalitet.

Förvaltningen lyfter också fram att en kombination av åtgärder är nödvändig för att uppnå goda resultat. Erfarenheter från andra europeiska städer visar att det finns flera alternativa metoder, exempelvis differentierad trängselskatt, bilfria gator och satsningar på gång- och cykeltrafik. En bred utvärdering ger möjlighet att väga dessa alternativ mot varandra och säkra att staden använder de mest effektiva verktygen.

Vi vill också understryka betydelsen av en förbättrad dialog mellan staden och dess invånare innan reformer som påverkar invånarna och näringsliv genomförs. För att åtgärder ska få legitimitet och fungera i praktiken krävs att de som berörs ges möjlighet att påverka och att deras vardagliga behov beaktas.

Liberalerna ser därför ett behov av en systematisk utvärdering av stadens miljözoner, både för att säkerställa verklig effekt och för att utveckla en balanserad och effektiv strategi för renare luft i Stockholm.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 26 november 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jan Jönsson och Sara Svanström (båda L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna är positiva till kraftfulla verktyg för att skapa en mer öppen och tillgänglig stadsmiljö och samtidigt värna om invånarnas hälsa och klimatet. För att säkerställa att stadens arbete är effektivt, ändamålsenligt och proportionerligt önskar motionärerna att stadens arbete med miljözoner och stadsmiljözoner ska utvärderas utifrån effekt på luftkvalitet och utsläpp samt påverkan på företag och boende. Motionärerna anser att en sådan utvärdering ska undersöka om den givna nyttan är proportionerlig i förhållande till påverkan på boende och företag och utgöra grund för stadens fortsatta arbete. I motionen föreslås också att utvärderingen jämför andra alternativa åtgärder och verktyg.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Naturskyddsföreningen och Svensk Handel.

Naturskyddsföreningen har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar uppfattningen att det är av stor vikt att utvärdera arbetet med miljözoner och att det är viktigt att åtgärder som staden vidtar är effektiva och ändamålsenliga.

Miljöförvaltningen har på uppdrag av kommunfullmäktige utvärderat miljözon klass 1 och 2 med avseende på effekter på luftkvalitet samt fordonssammansättning på Hornsgatan. Uppföljningen 2020 och 2023 visar att den potentiella effekten är god, men att det finns problem med regelefterlevnaden. Som exempel har de totala utsläppen av kväveoxider från vägtrafiken nästan halverats på tre år. Det framgår också att miljözonerna har påskyndat förändringen av fordonsparken vad gäller typ av fordon, bränslen och euroklasser.

I arbetet med att införa miljözon klass 3 har staden förberett för att kunna utvärdera luftkvalitet, buller, sammansättning av fordonstrafiken och regelefterlevnaden. Vidare har även planerats uppföljning av hur boende, näringsliv och besökare påverkas av zonen med hjälp av enkäter, dialog och intervjuer.

Stadsmiljözonerna i Gamla stan och på Södermalm utvärderas kontinuerligt, bland annat genom ett dialogverktyg i syfte att tidigt fånga upp synpunkter från berörda. En intressekoordinator med uppgift att upprätthålla löpande kontakt med lokala aktörer, samordna synpunkter och identifiera behov har inrättats. Uppföljningen visar att

under år 2024 minskade trafiken av motorfordon med 50 procent jämfört med tidigare mätningar och antalet personer som vistades på observationsplatserna var tre gånger fler jämfört med tidigare mätningar. Stadsmiljözonen på Södermalm infördes i juni 2025 och utvärderades under sommaren 2025.

Generellt är stadsledningskontoret positiva till miljözoner som åtgärd för att förbättra luftkvalitet och minska klimatskadliga utsläpp, men det krävs en mångfald av åtgärder för att uppnå ett verkligt effektivt arbete som också bidrar till en stad med höga vistelsekvaliteter. I arbetet med detta verkar staden för skarpa utsläppskrav på bilar och en snabb elektrifiering av vägtrafiken såväl som att underlätta för människor att cykla, gå och resa kollektivt. Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att vidta åtgärder som förbättrar regelefterlevnaden i miljözonerna så att dessa kan fortsätta att bidra i det större arbetet med hållbara och fossilfria transporter såväl som en levande och attraktiv stad.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2025 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Elin Hjelmestam (L), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen är positiv till att utvärdering av miljözoner och andra åtgärder utförs. Förvaltningen deltar i många utvärderingsprojekt gällande åtgärder, t.ex. tillsammans med väghållarna (Trafikkontoret och Trafikverket) och Statens väg- och forskningsinstitut (VTI).

Vad gäller miljözoner har miljöförvaltningen på uppdrag av kommunfullmäktige utfört uppföljningar av miljözonerna i Stockholm (klass 1 i innerstaden och klass 2 på Hornsgatan) och dess effekt på luftkvaliteten. I de uppföljningar som har utförts (t.ex. 2020 och 2023) framgår bland annat att den potentiella effekten är god men att den begränsas av låg regelefterlevnad. Det framgår även att den förändrade fordonsparken, vad gäller fordonstyper, bränslen/drivlinor och euroklasser, har påskyndats av miljözonerna, främst klass 1 för tunga fordon, men även klass 2 för lätta fordon har bidragit till förbättringen. Vidare framgår att de totala utsläppen av kväveoxider från vägtrafiken nästan har halverats på tre år.

I utförda uppföljningar har inte påverkan på boende och företag ingått.

Flera alternativa åtgärder har tidigare beskrivits, bland annat i en rapport från 2023. Bland annat beskrivs cirkulationsplaner/”Low Traffic Zones” som flera länder i Europa har infört (t.ex. Belgien och Storbritannien) som handlar om att begränsa genomfartstrafiken i innerstadsområden. Andra åtgärder som tas upp i rapporten är

bland annat differentierad trängselskatt, bilfria gator, subventioner av elektriska fordon och fysiska begränsningar i gaturummet, samt åtgärder för att göra staden mer cykel- och gångvänlig.

Miljözoner eller motsvarande finns många goda exempel på i europeiska städer, men istället för att förbjuda fordon har de flesta infört olika avgifter beroende på fordonens status (Driving in an low-emission zone or areas with restricted access in Europe).

Förvaltningen anser att införandet av miljözoner är en viktig åtgärd både för klimatet och för den lokala luftkvaliteten. Forskning visar att det inte finns någon nedre gräns för när hälsoeffekter med anledning av luftföroreningar kan uppstå och att varje minskning av luftföroreningshalter ger positiva effekter på folkhälsan, även i länder som Sverige med relativt låga föroreningshalter. Beräkningar gällande hälsorelaterade kostnader har utförts som visar att hälsovinsterna med förbättrad luftkvalitet är väsentligt större än kostnaderna för att genomföra luftkvalitetsåtgärder, särskilt med tanke på att sambandet mellan luftföroreningar och utsläpp av växthusgaser ökar kostnadseffektiviteten. Svensk forskning har även visat att luftföroreningar orsakar flera tusen förtida dödsfall per år. (WHO:s riktlinjer 2021, IVL rapport 2021, KI IMM, IVL hemsida)

Förvaltningen anser att det är bra att kommande utvärderingar, utöver effekt på luftkvalitet, även inkluderar påverkan på boende och företagare. Det är dock viktigt att resurser läggs på att säkerställa en god regelefterlevnad i miljözonerna, t.ex. med informationsinsatser och samverkan med polisen (som har tillsyn över reglerna i sådana lokala trafikföreskrifter). Den effekt som miljözoner och andra åtgärder som t.ex. dubbdäcksförbud ger påverkas mycket av regelefterlevnaden. Uppföljning av miljözon klass två har visat att den potentiella effekten av minskade utsläpp av kväveoxider är 11 % vid full regelefterlevnad medan den faktiska effekten blev 2 % i och med att samtliga fordon inte följde reglerna om tillåtna euroklasser (utsläppskrav).

Förvaltningen anser att staden ska fortsätta verka för införandet av nya verktyg och ökad rådighet för staden att öka regelefterlevnaden, så som att parkeringsvakter ska kunna få bötfälla stillastående fordon inom en miljözon om de inte uppfyller gällande fordonskrav. Dessutom bör andra verktyg utredas vidare som t.ex. möjligheten med differentierad trängselskatt eller avgiftszoner.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att miljözoner är en viktig åtgärd för att minska utsläppen. En kombination av åtgärder är dock nödvändigt om luftföroreningshalterna ska fortsätta minska i staden så att kommande skärpta miljökvalitetsnormer ska kunna klaras. Förbränningsmotorer (bensin och diesel) är källan till utsläpp av avgaser såsom CO₂ och NO_x och dubbdäck samt tunga fordon är den stora källan till partiklar (PM₁₀). Om alternativa åtgärder ska övervägas bör de därför fokusera på att minska mängden förbränningsmotorer, dubbdäck och tunga fordon.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Sara Svanström (L), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret lägger stor vikt vid att följa upp och utvärdera stadens arbete för bättre luftkvalitet och vistelsevärden.

Miljözon klass 1 och klass 2 har utvärderas som en del i stadens uppföljning av luftkvalitet och fordonssammansättning på Hornsgatan, ett arbete som har letts av miljöförvaltningen. I den framgår att effekten av miljözonerna är god, men begränsas av lägre regelefterlevnad initialt. Det framgår även att fordonssammansättningen har påskyndats främst vad gäller miljözon klass 1, men även för miljözon klass 2. Vidare framgår det att de totala utsläppen av kväveoxider från vägtrafiken på Hornsgatan nästan halverades på tre år (2022 jämfört med 2019).

I arbetet med miljözon klass 3 har staden förberett för att kunna utvärdera effekten av miljözonen. I arbetet ingår bland annat att utvärdera luftkvalitet och buller genom de mätstationer som placerats ut i zonen och strax utanför. Det ingår även att utvärdera hur regelefterlevnaden och sammansättningen av motorfordonstrafiken förändras genom de ANPR-kameror som finns uppsatta i och utanför zonen. Vidare planeras även för utvärdering av hur boende, näringsliv och besökare påverkas genom t.ex. dialog, enkäter och intervjuer. Det har även förts en omfattande dialog med intressenter och berörda under utredningsarbetet inför miljözon klass 3.

Stadsmiljözonerna på Södermalm och i Gamla stan, där fokus är vistelsekvalitéer, utvärderas kontinuerligt. Staden använder ett dialogverktyg för att tidigt fånga upp synpunkter från berörda. Inom båda stadsmiljözonerna har staden haft öppet hus som är ytterligare en kanal för dialog, där boende och verksamhetsutövare kan träffa stadens experter och beslutsfattare, ställa frågor och föra fram sina synpunkter direkt. Staden har tillsatt en intressentkoordinator för vardera stadsmiljözon, inklusive miljözonen i city. Intressentkoordinatoren har fungerat som en nyckelresurs i arbetet genom att upprätthålla löpande kontakt med lokala aktörer, samordna inkomna synpunkter och identifiera behov.

Genom före- och eftermätningar av vistelse kan kontoret analysera hur området används och vilka effekter åtgärderna har haft. Trafikkontoret gör även före- och eftermätningar av flöden för gång, cykel och fordonstrafik. Enligt stadslivsanalysen för Gamla stan, daterad 2024-11-20, har genomförda åtgärder påverkat platsens flöden. Under 2024 har motortrafikflödet i området minskat med 50 procent jämfört med tidigare mätningar. Samtidigt visar före- och eftermätningar att tre gånger så

många personer vistades på de observerade platserna. Stadsmiljözon Södermalm öppnades i juni 2025 och utvärderas under sommaren. En delrapport av sommarens utfall presenteras muntligt för nämnden i september. Utvärderingen ligger till grund för stadens långsiktiga arbete med att utveckla och förbättra stadsmiljözonerna.

Generellt kan sägas att luften i Stockholm blir bättre. Det beror på en mängd faktorer både inom och utanför stadens rådighet, till exempel skärpta utsläppskrav för fordon, att fler kör elbilar och att staden har infört regler som dubbdäcksförbud och miljözoner. Även stadens arbete med att underlätta för personer som cyklar, går eller åker kollektivtrafik har påverkan på luftkvaliteten i staden när detta bidrar till minskad biltrafik på såväl berörda gator som i staden i stort.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har vid sammanträdet 2025-03-20 svarat på ett angränsande ärende gällande "Remiss av Motion om en hälsoekonomisk utvärdering av nyttan med miljözon klass 2 och 3", diarienummer NI 2024/1462.

I enlighet med nämndens beslut i ovan nämnda remiss anser förvaltningen det vara viktigt att projekt och åtgärder som har betydande konsekvenser på Stockholm och stockholmarna följs upp för att säkerställa god måloppfyllelse.

Vid en eventuell uppföljning av införda miljözoner i staden ser förvaltningen det värdefullt att då även undersöka om, och i så fall hur, upphandling av varor och tjänster inom staden som omfattar transporter har påverkats. Exempelvis om kostnader för transporter har påverkats av miljözonerna och om det finns eventuella skillnader mellan mindre och större leverantörer att kunna lämna anbud utifrån de miljökrav på fordon som staden ställer.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 augusti 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Johan Lisspers (L), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen anser att stadens arbete för att erhålla bättre luft är positivt och viktigt. I stadens budget för 2025 anges att Stockholms luftkvalitet förbättrats och att den idag klarar miljökvalitetsnormerna på stadens gator men att luftkvaliteten fortsatt måste förbättras för att skydda vår hälsa.

Förvaltningen anser att motionens förslag att utvärdera införda miljözoner är positivt såvida detta inte redan gjorts i någon form. Förvaltningen anser generellt att det är angeläget att effekter av olika åtgärder utvärderas för att kunna vet om de är rätt utformade så att de ger största möjliga nytta. Det inkluderar även påverkan på bland annat boende, besöksnäringen och näringslivet vilket också beskrivs i motionen. Förvaltningen anser därutöver att det är angeläget att man i utvärderingen tar med miljözonernas påverkan på växt- och djurlivet då det är av betydelse för stadens målsättning att främja den biologiska mångfalden.

Svensk Handel

Svensk Handels yttrande daterat den 30 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Allmänna synpunkter

Att regleringar och verktyg ska vara effektiva, proportionerliga och ändamålsenliga är en devis som Svensk Handel står bakom. När det gäller införandet av miljözoner och då primärt förslaget om införande av en Miljözon klass 3 och den egna konstruktionen som Stockholm har gjort i en s k stadsmiljözon ställer vi oss liksom motionärerna frågande till om det är rätt verktyg att använda för att nå de mål som staden önskar.

Synpunkter på utredningens förslag

Svensk Handel stödjer motionsskrivarna Jan Jönsson och Sara Svanström

- att staden bör genomföra en utvärdering av stadens miljözoner enligt motionens intentioner
- att utfallet från utvärderingen och påföljande analys ligger till grund för stadens fortsatta arbete med miljözoner i Stockholm stad.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation av Elin Hjelmestam (L)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande:

För Liberalerna är det centralt att Stockholm har en god luftkvalitet för invånarnas hälsa och stadens långsiktiga hållbarhet. Forskning visar tydligt att även små förbättringar i luftkvalitet ger stora vinster för folkhälsan. Samtidigt är vi måna om att de verktyg som används ska vara effektiva, proportionerliga och väl förankrade, inte symbolåtgärder som riskerar att försvåra för människor och företag utan att ge motsvarande nytta.

Miljöförvaltningen konstaterar i sitt tjänsteutlåtande att tidigare uppföljningar visar på stora potentiella effekter av miljözoner, men också att den faktiska effekten begränsats av låg regelefterlevnad. Detta understryker vikten av en grundlig utvärdering, där man inte bara ser till luftkvaliteten utan även till konsekvenserna för boende, företagare och stadens funktionalitet.

Förvaltningen lyfter också fram att en kombination av åtgärder är nödvändig för att uppnå goda resultat. Erfarenheter från andra europeiska städer visar att det finns flera alternativa metoder, exempelvis differentierad trängselskatt, bilfria gator och satsningar på gång- och cykeltrafik. En bred utvärdering ger möjlighet att väga dessa alternativ mot varandra och säkra att staden använder de mest effektiva verktygen.

Liberalerna vill också framhålla betydelsen av bättre dialog mellan staden och dess invånare. För att åtgärder ska få legitimitet och fungera i praktiken krävs att de som berörs ges möjlighet att påverka och att deras vardagliga behov beaktas.

Liberalerna ser därför ett behov av en systematisk utvärdering av stadens miljözoner, både för att säkerställa verklig effekt och för att utveckla en balanserad och effektiv strategi för renare luft i Stockholm.

Trafiknämnden

Reservation av Sara Svanström (L)

Se reservation under miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Linnea Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra:

För Liberalerna och Centerpartiet är det centralt att Stockholm har en god luftkvalitet för invånarnas hälsa och stadens långsiktiga hållbarhet. Forskning visar tydligt att även små förbättringar i luftkvalitet ger stora vinster för folkhälsan. Samtidigt är vi måna om att de verktyg som används ska vara effektiva, proportionerliga och väl förankrade, inte symbolåtgärder som riskerar att försvåra för människor och företag utan att ge motsvarande nytta.

Miljöförvaltningen konstaterar i sitt tjänsteutlåtande på ursprungsmotionen att tidigare uppföljningar visar på stora potentiella effekter av miljözoner, men också att den faktiska effekten begränsats av låg regelefterlevnad. Detta understryker vikten av en grundlig utvärdering, där man inte bara ser till luftkvaliteten utan även till konsekvenserna för boende, företagare och stadens funktionalitet.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning lyfter i sitt tjänsteutlåtande att en utvärdering också bör inkludera eventuella konsekvenser miljözonerna har på företag i olika storlekar att delta i upphandlingar. Liberalerna och Centerpartiet stödjer detta. Förvaltningen lyfter också fram att en kombination av åtgärder är nödvändig för att uppnå goda resultat. Erfarenheter från andra europeiska städer visar att det finns flera alternativa metoder till miljözoner, exempelvis differentierad trängselskatt, bilfria gator och satsningar på gång- och cykeltrafik. En bred utvärdering ger möjlighet att väga dessa alternativ mot varandra och säkra att staden använder de mest effektiva verktygen på rätt plats.

Liberalerna och Centerpartiet vill också framhålla betydelsen av bättre dialog mellan staden och dess invånare. För att åtgärder ska få legitimitet och fungera i praktiken krävs att de som berörs ges möjlighet att påverka och att deras vardagliga behov beaktas. Därutöver krävs en tät dialog med näringslivet i de påverkade områdena för att säkerställa minimal påverkan. Liberalerna och Centerpartiet ser därför ett behov av en systematisk utvärdering av stadens miljözoner, både för att säkerställa verklig effekt och för att utveckla en balanserad och effektiv strategi för renare luft i Stockholm.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Johan Lisspers (L)

Se reservation under miljö- och hälsoskyddsnämnden.